Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

EU/446/2024

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 13.6.2024

Biotalousneuvos Anne Vehviläinen, MMM

Asia: E 30/2024 vp Tiedonanto bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittamiseksi EU:ssa

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi tiedonannosta bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittamiseksi EU.ssa annetusta E-kirjelmästä. MMM on ollut valmistelemassa E-kirjelmää ja yhtyy E-kirjelmässä esitettyyn Suomen kantaan.

Haluamme nostaa esille kuitenkin muutaman asian:

Kestävä biotalous on MMM:n hallinnonalan toiminnan ydintä ja biotalous luo merkittäviä mahdollisuuksia maamme kilpailukyvyn edistämiselle ja maaseudun elinvoimaiselle kehittämiselle.

Komission tiedonanto sisältää yhteneväisiä päämääriä Suomen kansallisen biotalousstrategian kanssa ja tiedonannossa esille tuotujen, biotalouden potentiaalin ja sitä toteuttavien toimien edistäminen olisi osaltaan mahdollistamassa myös Suomen kansallisen strategian parempaa toteuttamista.

Komission näkemys siitä, että biotekniikan mahdollisuuksien toteutumiseksi tarvitaan pitkäjänteistä osaamisen kehittämistä, on ensiarvoisen tärkeää koko biotalouden eteenpäin menemiseksi. Jatkossa tulee myös varmistaa nykyistä paremmin osaamisen tehokas siirtyminen käytäntöön, muun muassa teolliseen tuotantoon, siten, että tutkimus ja innovaatiot realisoituvat investointeina, arvonlisänä ja uusina työpaikkoina niin Suomessa kuin koko EU:n alueella. Yhteistyötä erityisesti yksityisen ja akateemisen sektorin välillä tulee parantaa ja vahvistaa innovaatioiden, investointien ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien sekä osaamisen kehittämisen edistämiseksi. MMM pitää edellä mainittuja tavoitteita erittäin kannatettavina. Suomessa viime vuonna MMM:n ja TEM:n asettama metsäbiotalouden tiedepaneeli on osoittautunut tähän hyvin toimivaksi käytännön toimintamalliksi

MMM:n pitää hyvin kannatettavana sitä, että komissio arvioi mahdollisuuksia EU-lainsäädännön yksinkertaistamiseksi ja tarkastelee tarvittavilta osin mahdollisuuksia sääntelyn päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien purkamiseksi. Erityisen paljon korostuu tarve vähentää hallinnollista taakkaa. Ehdotus, että komissio laatisi vielä tarkemman toimintasuunnitelman tiedonannossa esitetyille toimenpiteille ennen kuin asiassa lähdetään valmistelemaan uutta sääntelyä, on hyvä. Uusi lainsäädäntö edellyttää myös huolellista vaikutusten arviointia, joiden tulisi sisältää myös jäsenvaltiokohtaisia arvioita.

Biotalouden edistämiseksi tarvitaan myös kysynnän vahvistamista. Kannatettavaa onkin komission näkemys, jonka mukaan EU:ssa tulee vahvistaa biopohjaisten tuotteiden kysyntää monipuolisin keinoin. Kulutuksen kestävyyden varmistamiseksi on tärkeää kehittää fossiili- ja biopohjaisten tuotteiden elinkaarimallinnusmenetelmiä ja luotettavan tiedon keräämistä ja vertailua. Vertailutieto tulisi olla kuluttajille helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavassa muodossa. Tämän tulisi kuulua osaksi komission tekemiä vaikutusarviointeja osana uutta relevanttia lainsäädäntöä.

MMM:n näkemyksen mukaan bioteknologian sovelluksilla voidaan tulevaisuudessa vahvistaa osaltaan ruokaturvaa, metsätalouden kestävyyttä sekä edistää vesitaloutta ja –huoltoa.

Esimerkiksi kehittämällä ja ottamalla käyttöön uusia kasvinjalostustekniikoita on mahdollista parantaa maatalouden kestävyyttä ja vahvistaa ruokaturvaa. Erityisen myönteistä ja kannatettavaa on, että komissio on tiedonannolla sitoutunut edistämään useita Suomelle biotalouskokonaisuuden kannalta tärkeitä tavoitteita ja tunnistanut alaan liittyvän potentiaalin unohtamatta sen keskeisiä haasteita, joihin komissio pyrkii löytämään ratkaisuja.